

**TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS POHJOIS-POHJANMAAN ALUEELLE
8.3.2021 – 31.3.2021**

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 20.11., 1.12., 17.12.2020 sekä 14.1., 28.1., ja 26.2.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 26.2.2021 antamallaan päätöksellä (PSAVI/1476/2021) kieltänyt Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa on voitu kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu korkeintaan 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antamaa ohjetta (liite 1) joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia. Määräys on tullut voimaan 1.3.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu korkeintaan 6 (kuusi) henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen antamaa ohjetta (liite 1) joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvollisuuksia.

Määräys on voimassa ajalla 8.3.2021-31.3.2021 seuraavien kuntien alueella: Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Ii, Kalajoki, Kempele, Kuusamo, Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahe, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivassalo, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala ja Ylivieska.

Tämä päätös kumoaa aluehallintoviraston aiemman päätöksen (PSAVI/1476/2021) ajalta 8.3.-31.3.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Tartuntatautilain 7 §:n 1 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriö vastaa valtakunnallisesta terveydenhuollon häiriötilanteisiin tai niiden uhkaan varautumisesta ja näiden tilanteiden johtamisesta. Em. säädöksen 2 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka mm. tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja aluehallintovirastoja, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä kunnissa, sairaanhoitopiirien kuntayhtymissä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen (SARS-CoV-2) aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Virus kiertää sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Vakavia tautimuotoja estävien rokotteiden antaminen väestölle on vasta alkuvaiheessa. Väestön rokotuskattavuus Pohjois-Pohjanmaalla on alle 10%, eikä nopeaa rokotuskattavuuden lisääntymistä ole odotettavissa tämän päätöksen voimassaoloaikana. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus ECDC toteaa päivitettyssä riskinarviossaan, että toistaiseksi ei ole riittävästi näyttöä siitä, että rokotukset vähentäisivät tartuntojen leviämistä. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa otetaan huomioon muun muassa epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) 5.1.2021 ajalle tammi–toukokuu 2021 antaman päivitetyn toimintasuunnitelman (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:1) mukaisesti epidemiologinen tilannekuva on jaettu kolmeen vaiheeseen: perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe. Niiden avulla arvioidaan suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista, ja niitä voidaan käyttää päätöksenteon perusteluina alueellisesti ja valtakunnallisesti. Ilmaantuvuus, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä ja tartuntalähteiden jäljitettävyyden osuus niistä mittareista, joiden avulla tilanteen kehittymistä seurataan. STM ohjeistaa paikallisia ja alueellisia tartuntatautiviranomaisia suunnitelmassa mm. siten, että epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti otamalla käyttöön tehokkaita ja epidemiologisesti tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä. Alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennen aikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntatyyppäitä ei pääse syntymään. Epidemian leviämisvaiheen uhassa ole-

vien maakuntien tulee ottaa jo ennakoivasti käyttöön leviämisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi, ja samankaltaista ennakointia tulee tehdä kiihtymisvaiheen uhatessa. Ohjeistuksen mukaan tilanteessa, jossa ilmaantuvuus on koko maan tasolla noussut ja yhä useampi alue on todennut olevansa joko kiihtymis- tai jopa leviämisvaiheessa voi THL arvioida, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällöin THL voi suosittaa muusta tilanteesta poikkeavia raja-arvoja kokoontumisiin.

THL on epidemiologisessa arviossaan aluehallintovirastolle (30.11.2020) todennut, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällä pyritään sekä ehkäisemään yhä useamman alueen epidemiatilanteen kiihtymistä perustason yläpuolelle että kääntämään ilmaantuvuus laskusuuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen. Edellä mainituin perustein THL suosittaa, että aluehallintovirastot ottaisivat käyttöön seuraavat raja-arvot julkisten kokoontumisten kohdalla, käyttäen kriteereinä sosiaali- ja terveysministeriön koronavirusepidemian torjunnan hybridistrategian toimintasuunnitelman epidemiatasoja; Alueet, jotka ovat leviämisvaiheessa: Sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 10 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista. Alueet, jotka ovat kiihtymisvaiheessa: Sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alle 20 henkilön kokoontumisissa tulee noudattaa THL:n ja opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.

COVID 19 -epidemian hillinnän hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennys (26.1.2021)

Uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-COV-2 virusmuunnoksia. Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 29.12.2020 julkaisemassa riskinarviossa, että uusi Covid-19 -muunnos (SARS-CoV-2 VOC 202012/01) leviää selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemman alatyypit. Vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneeltä, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Uusi virusmuunnos muodostaa siten merkittävän uuden epidemiauhan, jonka leviämistä Suomeen tulee tehokkaasti torjua. Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti. Epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Tehokas tartunnanjäljitys ja tartuntojen leviämisen estämiseen kohdennetut paikalliset ja alueelliset torjuntatoimet

ovat avainasemassa myös valtakunnallisen epidemiatilanteen vaikeutumisen estämiseksi.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 26.1.2021 esityksen, että STM tekee hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan täydennyksen. Täydennyksen mukaan tällä hetkellä rajanylitykseen liittyvien toimenpiteiden ohella on olennaista torjua maassa jo mahdollisesti olevan virusmuunnoksen leviämistä, epidemian kääntymistä uudelleen kiihtyvään kasvuun ja COVID 19-taudin leviämistä. Näin ollen voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasoilla on pysytettävä vähintään nykyisellä tasollaan, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida. Alueen epidemiologisen tilanteen kohentuessa rajoitteiden lievennys tulee toteuttaa asteittain ottaen huomioon valtakunnallinen epidemiatilanne, epidemian kiihtymisen alueelliset juurisyyt, tartuntojen määrän kehitys ja vaikutusten kokonaisarviointi.

COVID 19 -epidemian hillinnän hybridistrategian toimintasuunnitelman päivitys (25.2.2021)

Tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat voimassa 30.6.2021 saakka. Ministeriö on tämän lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä aiemmat, 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuosituksot eri epidemiavaiheisiin. Toimintasuunnitelmassa (OSA 3: Suositusten ja rajoitusten käyttö, s. 21-22) ohjataan asettamaan ehdottomat enimmäisraajat yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin sekä ulko- että sisätiloissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirje tason kaksi käyttöönnotosta (1.3.2021)

Sosiaali- ja terveysministeriön tekemässä toimintasuunnitelman täydennyksessä toimenpidekokonaisuudet on ryhmitelty kolmeen tasoon. Toimenpidetasossa kaksi (Taso 2) epidemian nopean kiihtymisen tai muuntuneen viruksen leviämisen uhan perusteella STM voi THL:n lausuntoon perustuen ohjata kaikkia alueita ottamaan käyttöön leviämisvaiheen suositukset ja toimenpiteet kunkin alueen epidemiologisista tunnusluvuista riippumatta. Lisätoimenpiteiden mukaisia suosituksia voidaan soveltaa joko valtakunnallisesti tai erikseen määritellyillä alueilla. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo kirjeessään (VN/5229/2021) perustelluksi suositella, että edellä kiihtymisvaiheessa oleviksi arvioituilla alueilla otetaan valtakunnallisen epidemiantorjunnan tehostamiseksi sekä epidemian leviämisen estämiseksi välittömästi käyttöön muun muassa tämän päätöksen mukainen toimenpide ("1. Päätökset (TTL 58 §) yli kuuden (6) henkilön yleisötilaisuuksien kieltämisestä"). Tämä STMn suositus koskee myös Pohjois-Pohjanmaata.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hybridistrategian seurannan tilannearvioraportti (3.3.2021)

Raportin valtakunnallisen tilannearvion mukaan epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuussa 2020. Syksyn ja talven aikana alueelliset tilanteet ovat muuttuneet nopeasti. Marras-joulukuun taitteessa tapausmäärät saavuttivat sen hetkisen huippunsa, jolloin tapauksia todettiin yli 3100 viikossa. Joulukuun aikana tapausmäärät laskivat, mutta ne kääntyivät uudelleen kasvuun tammikuun loppupuolella.

Koronavirusepidemia on helmikuun puolivälin jälkeen lähtenyt uudelleen kiihtymään, ja epidemiatilanne on merkittävästi heikentynyt viime viikkojen aikana Suomessa. Samalla sairaalahoidon tarve on voimakkaasti kasvanut. Viikolla 8 (ajalla 22.2.-28.2.) todettiin yhteensä yli 3900 uutta tapausta, mikä on noin 400 tapausta enemmän kuin edellisellä viikolla. Tämä yli 3900 tapausta on suurin viikkotason määrä, mikä Suomessa on koko epidemian ajalla raportoitu.

Uusia tapauksia todetaan sekä tunnetuissa tartuntaketjuissa että niiden ulkopuolella. Virusta esiintyy väestössä joka puolella Suomea. Testeihin on viime viikkojen aikana hakeuduttu selvästi useammin kuin vuodenvaihteessa, mutta positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä on silti kasvanut tapausmäärien kasvun myötä. Koko maassa uusien tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä suuressa osassa, noin 59 %:ssa tapauksista. Tartuntoja todetaan eniten työikäisillä, tällä hetkellä varsinkin nuorilla aikuisilla.

Tämänhetkistä epidemiatilannetta luonnehtivat suuret alueelliset erot. Valtaosalla alueista, 16:lla alueella, tautitapausten ilmaantuvuus on kasvanut, kun verrataan viimeistä kahden viikon jaksoa edeltävään 14 päivään. Erityisesti Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella koronavirusepidemia-tilanne on heikentynyt merkittävästi viime viikkoina. Alueista myös Ahvenanmaalla tilanne on heikentynyt nopeasti. Väestömäärältään pienillä alueilla ilmaantuvuus voi hetkellisesti nousta hyvinkin korkeaksi epidemiatilanteen heikentyessä, ja vastaavasti palautua myös takaisin rauhallisemmalle tasolle, jos tilanne saadaan alueellisesti hallintaan. Enää vain viidellä alueella ilmaantuvuus on pysynyt samoissa luvuissa tai laskenut.

Hiihtolomaviikkojen aikana matkailu lisää taudin leviämisen todennäköisyyttä myös alueille, joissa tautitilanne on rauhallisempi. Usean sairaanhoitopiirin alueella on raportoitu joukkoaltistumisia, joista on käynnistynyt tartuntaketjuja. Osa uusista tartuntaketjuista olisi mahdollisesti voitu estää suositusten ja rajoitusten huolellisella noudattamisella. Myöhäinen testiin hakeutuminen on joissain tapauksissa johtanut laajojen tartuntaketjujen syntymiseen ja vaikuttanut sairaalahoidon tarpeen kasvuun. Tapausmäärien kasvaessa tartunnanjäljitys on osalla alueista viivästynyt. Tämä kiihdyttää osaltaan epidemiaa, jos jatkotartuntoja ei saada viiveiden vuoksi estettyä.

Sairaalahoidossa olevien Covid-19 potilaiden määrissä on päiväkohtaista vaihtelua, mutta valtakunnallisesti sairaalahoidon kuormitus on viimeisten viikkojen aikana jyrkästi kasvanut. Myös tehohoidon tarve on kasvanut viimeisen parin viikon aikana, mutta tehohoidon kapasiteetti ei valtakunnallisesti ole ollut uhattuna. Sairalahoidon tarpeen ja siten vakavien tautimuotojen kehitystä on syytä seurata tiiviisti.

Muuntuneet koronavirukset, eli virusvariantit, saattavat poiketa ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Useita eri koronavirusvariantteja kiertää maailmanlaajuisesti. Erityisesti Britanniassa havaitun virusvariantin (B.1.1.7) leviäminen herättää huolta. Tähän mennessä Suomessa on ilmoitettu 1274 muuntuneen koronaviruksen aiheuttamaa tapusta. Näistä 1205 on Britannian virusvarianttia, 68 Etelä-Afrikan virusvarianttia ja yksi niin sanottua Brasilian virusvarianttia. Virusvarianttien leviämistä Suomeen on pyritty torjumaan muun muassa tehostamalla torjuntatoimia rajoilla sekä rajoituksin ja suosituksin.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan tilanteesta:

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella THL:n tartuntatautirekisterin mukaan ilmaantuvuusluku viimeisen kahden viikon ajanjaksolta on 49,8 ja sitä edeltävän jakson 34,99 (viimeisimmät tiedot päivältä 4.3.2021). Vastaavat COVID-19 -tapausmäärät ovat 205 ja 144. Oulun yliopistollisessa sairaalassa on 11 COVID-19 -potilasta hoidossa (tilanne 4.3.2021).

Oulun kaupungissa on pääosa Pohjois-Pohjanmaan alueen tartunnoista, mutta tartuntoja on todettu myös pienemmissä kunnissa Pohjois-Pohjanmaalla. Oulun lisäksi uusia tartuntoja (tartuntoja 1 tai enemmän ajalla 15.2.2021 – 28.2.2021) on todettu viimeisen kahden viikon aikana viidesätoista alueen kunnista. Viimeisimmän kuukauden aikana on ilmennyt merkittävä tartuntaketju Oulun kaupunginsairaalassa.

Pohjois-Pohjanmaan alueellisen koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan yhteistyöryhmän 2.3.2021 kokouksessa oli edustus sairaanhoitopiiristä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, THL:stä, Oulun kaupungista sekä aluehallintovirastosta. Yhteenvetona kokouksessa esitetyistä tilannekuvista ja käydystä yksimielisestä keskustelusta on todettavissa, että Pohjois-Pohjanmaan alue on edelleen koronaepidemian kiihtymisvaiheessa. Tartuntojen määrä on jossain määrin kasvanut, mutta ne selittyvät paljolti Oulun kaupunginsairaalan tapahtumilla. OYS ei ole kuormittunut. Merkittävimmät tartunnanlähteet ovat OKS:aa lukuun ottamatta ennaltaan ja tartuntaketjut ovat pääosin hyvin tiedossa. Pohjois-Pohjanmaan alueella ensi viikolla olevan koululaisten hiihtolomaviikon suhteen koordi-

naatioryhmä muistuttaa tiedotuksessaan, että ihmiset lomailisivat vain lähipiirinsä kanssa, huolehtivat turvaväleistä sekä muistaisivat lomaillessaankin käyttää maskia ja käsidesiä.

Alueellinen koordinaatioryhmä kuitenkin ehdottaa valtioneuvoston ja STM:n päätösten, hiihtolomakauden sekä alueellisen ja valtakunnallisen epidemiologisen tilanteen perusteella tehdyn kokonaisarvioinnin pohjalta yksimielisesti, että Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltäisi 31.3.2021 saakka sellaisten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen, joihin osallistuu yli 6 henkeä.

Johtopäätökset:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu COVID-19 -taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon THL:n asiantuntemuksen lisäksi myös alueellisten viranomaisten näkemykset, sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta.

Tartunnat ovat levinneet maakunnan keskustaajungin Oulun ulkopuolelle. Tartuntamäärät ovat edelleen merkittäviä. Epidemiatilanteen heikkenemisen uhka on välitön.

Joukkoaltistumisia ja tautiryöstymiä on tähän mennessä esiintynyt epidemiologisesti erilaisilla alueilla. Ihmiset liikkuvat alueiden välillä paljon, ja etenkin suurempiin tapahtumiin usein saavutaan eri puolilta maata, jolloin valtakunnallinen epidemiatilanne vaikuttaa myös Pohjois-Pohjanmaan tilanteeseen. Alkanut hiihtolomakausi tuo Pohjois-Pohjanmaalle ihmisiä alueilta, joissa epidemiologinen tilanne on huonompi. Tämä voi vaikuttaa alueen tilannetta heikentävästi. Pohjois-Pohjanmaan alueella on myös kuntia, joissa epidemiatilanne on hyvin rauhallinen, mutta pienissä kunnissa taudin suhteellinen ilmaantuvuus voi nousta rajusti muutamankin tapauksen myötä. Huonontunut epidemiatilanne alueen kunnissa voi aiheuttaa altistumisia ja tartuntoja myös niissä kunnissa, missä tartuntoja ei ole ajankohtaisesti todettu. Aluehallintoviraston arvion mukaan paitsi alueen epidemiologinen tilanne, myös tiedossa olevat riskit ja taudin leviämisen estämisen ennakoiti ovat nyt tärkeitä. Kokoontumisiin liittyvät riskit ovat tällä hetkellä liian suuret, jolloin rajoitustoimet ovat välttämättömiä.

Aluehallintoviraston rajoituspäätöksen tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Tällä rajauksella aluehallintovirasto puuttuu kokoontumisvapauden ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin. Päätöksen vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään ja perusoikeuksien toteutumiseen on arvioitu. Päätös ei kajoa näihin enempää kuin on välttämätöntä alueen mahdollisesti äkillisesti kiihtyvässä ja epävarmassa epidemiologisessa tilanteessa.

Yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi aluehallintovirasto pitää välttämättömänä Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueen yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämisen. Kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 6 (kuusi) henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta, joka on 22.2.2021 päivitetty vastaamaan väliaikaisen tartuntatautilain muutoksen (147/2021) mukaista tilannetta.

Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestäjien on otettava huomioon tartuntatautilain 58 c §:n asettamat velvoitteet.

Edellä todetun perusteella Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kuntien alueella voidaan edelleen todeta laaja yleisvaarallisen tartuntataudin (COVID-19) vaara. Tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kuntien alueella.

Jos alueellinen epidemiologinen kokonaistilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoitus päätöstä uudelleen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 7, 8, 58 ja 91 §

Laki tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (147/2021) 58 c §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Pasi Eskola (puh. 0295 017 500).

Ylijohtaja

Terttu Savolainen

Aluehallintoylilääkäri

Pasi Eskola

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 22.2.2021 päivittämä ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 5.4.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueen kunnat ja kuntayhtymät

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Oulun poliisilaitos

Jokilaaksojen ja Oulu-Koillismaan pelastuslaitokset

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja PSAVI/2016/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/2016/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eskola Pasi 05.03.2021 11:07

Ratkaisija Savolainen Terttu 05.03.2021 11:45